Nr.dos.1-1084/2022 1-22063114-12-1-05052022

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

22 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani),
Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător: Negru Alexandru
Grefieri: Munteanu Andreea,
Negru Nicoleta

Cu participarea
Acuzatorului de stat, procurorului Mahu Ina
Apărătorului inculpatului, avocatul Malanciuc Iurie
Reprezentantului legal al inculpatului Cocarcea Angela
Părţii vătămate Vacari Galina

În lipsa
Inculpatului Buga Mihail

Examinând în ședință de judecată publică în procedură generală, cauza penală inițiată în privința lui:

Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9, originar și domiciliat în mun. *****, cetățean al Republicii Moldova, moldovean de naționalitate, studii medii, neangajat în câmpul muncii, necăsătorit, fără persoane la întreținere, la evidență narcologică nu se află (f.d. 45). Se află la evidența ***** (f.d. 46). Conform stării psihice, Buga Mihail nu conștientizează faptele sale, inclusiv faptele care îi sunt incriminate în ordonanță. Nu poate să fie audiat în ședința de judecată. Nu este apt de a conștientiza efectele și sensul unei eventuale pedepse penale. Cet. Buga Mihail actualmente este în stare de boală psihică cronică, lipsit complet de atitudinea critică față de starea sa a sănătății și comportament, (f.d. 50-57), limba de stat o cunoaște, în stare de reținere sau arest nu a fost, anterior judecat:

1. Prin sentința nr. 1-667/16 din 15.12.2016 (f.d.63-65), Judecătoria Buiucani mun. Chișinău l-a recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2), lit. c), d) CP, aplicîndu-i măsura de constrângere cu caracter medical sub formă de internare într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită;

2. Prin sentința nr. 1-644/17 din 26.06.2017 (f.d.61-62), Judecătoria Buiucani mun. Chișinău l-a liberat de răspundere penală pentru săvârșirea faptei prejudiciabile prevăzute de art. de

art. 179, alin. (1), 186 alin. (2), lit. b) și 186, alin. (1) lit. c), d) CP, aplicându-i măsura de constrângere cu caracter medical sub formă de tratament prin constrângere cu internarea în instituția psihică cu supraveghere obișnuită,

de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c) Cod Penal al Republicii Moldova, a

C O N S T A T A T

Buga Mihail ***, născut la *******, în perioada de timp din luna decembrie 2021 până la 18.03.2022, ora 07:00, în timp ce suferea de ***** și nu conștientiza faptele sale și consecințele acestora, nu putea să-și exprime voința și să-și dirijeze acțiunile, prin acces liber a pătruns în construcția amplasată pe str. ***** 22, or. Codru, mun. Chișinău, ce aparține cet. Vacari Galina, de unde tainic a sustras 60 de popi metalici la preț de 200 lei fiecare, care aparțineau lui Vacari Galina astfel cauzându-i victimei un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 12000 lei.

În ședința de judecată, *acuzatorul de stat, procurorul Ina Mahu*, a solicitat de a fi recunoscut culpabil inculpatul Buga Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186, alin. (2), lit. b) CP. A justificat această solicitare prin faptul că litera c) după modificările operate nu se mai regăsește. A optat pentru aplicarea în raport cu el a măsurii de constrângere cu caracter medical, sub formă de tratament prin constrângere cu internarea în instituția psihică cu supraveghere obișnuită.

În ședința de judecată, *apărătorul inculpatului, avocatul Iurie Malanciuc,* a indicat că inculpatul nu prezintă pericol pentru societate și a solicitat încetarea procesului, fără a fi aplicată vreo măsură de constrângere.

În ședința de judecată, *reprezentantul legal al inculpatului, Angela Cocarcea,* a susținut poziția avocatului și a solicitat neaplicarea măsurii de constrângere.

Se reține că, existența faptelor prejudiciabile precum și comiterea acestora de către Buga Mihail este demonstrată prin următoarele probe, care au fost cercetate nemijlocit în ședință de judecată, cu respectarea principiului contradictorialității și egalității armelor:

1. ***Declarațiile părții vătămate Vacari Galina din 13.11.2023 (f.d. 134)***, care indicat că așa persoană ca Buga Mihail nu cunoaște. La etapa UP a fost audiată și susține acele declarații, nu dorește să adauge sau să modifice ceva din ceea ce a declarat anterior. A explicat că datele nu și le mai amintește, deoarece a fost demult. Vecinul său de la adresa or. Codru, str. ***** 22, a telefonat-o într-o seară și i-a comunicat că se aude gălăgie la construcția lor, care la acel moment era în desfășurare. A relatat că vecinul se numește Marian Smeșnoi. Tot el a fost cel care s-a dus și l-a găsit pe acuzat cu 2 piloni metalici, iar când s-au dus la construcție, a observat că au dispărut aproximativ 60 de piloni metalici. Acești piloni erau ai ei personali. La acel moment când i-a cumpărat, fiecare pilon costa 10 euro. Din toți pilonii sustrași, i s-au restituit doar 15 piloni. La întrebarea apărătorului, dacă are careva pretenții față de inculpat, partea vătămată a răspuns că la acel moment era supărată, dar acum a înțeles că nu are de unde să-i restituie.

Instanța de judecată reține că informațiile relevate de proba respectivă în tandem cu informațiile relevate de celelalte probe din dosar demonstrează cu certitudine existența faptului sustragerii pilonilor și anume luarea din patrimoniul părții vătămate Vacari Galina a 60 piloni, dintre care 15, fiind restituiți, fiecare la preț de 10 euro.

2. ***Declarațiile martorului Smișnoi Marian din 13.11.2023 (f.d. 135)***, care în ședința de judecată a comunicat că așa persoană ca Buga Mihail cunoaște. Îl cunoaște de aproximativ 2 ani în urmă, iar în relații de rudenie sau alt gen de relații cu acesta nu se află. A relatat că dna Vacari Galina este o cunoștință mai veche de a sa și sunt vecini. A mai comunicat că nu ține minte ce dată era, dar știe că era iarna pe înserate și a ieșit afară pe str-la 1, Brâncoveni 5 și a auzit gălăgie care venea de la o casă în construcție care aparține dnei Vacari Galina. S-a apropiat și l-a prins pe Buga furând piloni de metal, nu era prima dată, l-a mai prins cu o zi înainte, târâia 2 piloni pe drum și atunci el a informat-o pe dna Galina, iar a doua zi a venit poliția și s-au clarificat. A explicat că la o zi înainte de acest eveniment, l-a văzut pe Buga cu 2 piloni în spate și atunci i-a spus să-i ducă înapoi și el i-a dus înapoi, iar seara când se auzea gălăgie, Buga era în casă la dna Galina, scotea pilonii. L-a întrebat ce face acolo, la care el a recunoscut că fură pentru a-i duce pe băut, ultimul nici nu se ascundea tare. La întrebarea reprezentantului legal, dacă nu a alertat poliția, când l-a văzut prima dată cu pilonii, martorul a răspuns că nu, poliția a venit a doua zi. La întrebarea avocatului, dacă inculpatul era agresiv când l-a prins, martorul a răspuns că nu și în general inculpatul nu este agresiv.

*Instanța de judecată reține că informațiile relevate de proba nr. 2 în tandem cu informațiile relevate de celelalte probe din dosar demonstrează persistența la speță a elementului sustragerii pilonilor care se aflau în interiorul construcției situate pe adresa mun. Chișinău, str. *****.*

Instanța de judecată reține că informațiile relevate de proba respectivă demonstrează cu certitudine locul și modul în care a avut loc sustragerea din interiorul construcției în desfășurare în mod ascuns. Modul ascuns de a acționa este relevat de faptul că luarea pilonilor, ce aparțineau cet. Vacari Galina a fost efectuată în absența cărorva persoane.

Instanța de judecată mai reține că informațiile relevate de proba respectivă demonstrează persistența la speță a elementului „pătrunderii". Ori, inculpatul a intrat în interiorul construcției în desfășurare.

3. ***Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.03.2022 (f.d. 6-9)***, prin care s-a cercetat locul sustragerii și anume construcția de pe str. ***** 22, or. Codru, mun. Chișinău;

4. ***Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24.03.2022 (f.d. 14-19)***, prin care a fost supus cercetării punctul de colectare a fierului adică locul unde au fost aduse bunurile sustrase și anume: curtea casei martorului Alexeevna Galina, prin care au fost ridicați 15 piloni din curtea casei de pe str. ***** 17, or. Codru, mun. Chișinău;

*Se reține că informațiile relevate de proba nr. 3 și 4 concordă cu informațiile relevate de proba nr. 1 și 2, ce denotă că Buga Mihail *****, născut la *****, a pătruns în interiorul construcției în desfășurare, situată pe adresa mun. Chișinău, str. ***** 22, or. Codru, de unde a sustras pe ascuns 60 de piloni, 15 dintre ei fiind restituiți. Suma prejudiciului material cauzat părții vătămate este de 9000 lei, având în vedere că 15 au fost restituiți, iar partea vătămată a declarat că valoarea unui pilon constituie suma de 10 euro.*

5. ***Raportul de expertiză judiciară nr. 202234F0853 din ***** (f.d. 50-57)***. Acest înscris relevă că Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9 suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: „*****". Conform stării psihice Buga Mihail ***** nu conștientizează faptele sale, inclusiv faptele care îi sunt incriminate în ordonanță. Nu poate să fie audiat în ședința de judecată. Nu este apt de a conștientiza efectele și sensul unei eventuale pedepse penale. Conform stării psihice la momentul presupuselor fapte indicate în ordonanță, Buga Mihail ***** nu conștientiza faptele sale și consecințele acestora, nu putea să-și exprime voința și să-și dirijeze acțiunile, deci a acționat fără discernământ. În caz dacă în instanță de judecată va

fi probată vinovăția cet. Buga Mihail, comisia de experți judiciari psihiatri pledează ca susnumitul să fie recunoscut Iresponsabil de fapte incriminate. Luând în considerație faptul că cet. Buga Mihail actualmente este în stare de boală psihică cronică, este lipsit complet de atitudinea critică față de starea sa a sănătății și comportament, prezintă pericol social, comisia de experți judiciari psihiatri pledează pentru aplicarea măsurilor de siguranță cu caracter medical, în sens ca Buga Mihail să fie îndreptat la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu supravegherea obișnuită (în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie).

Instanța de judecată reține că informațiile relevate de probele din dosar sunt în măsură să demonstreze existența faptei și rezultatului prejudiciabil și anume că **Buga Mihail *****, născut la *****, în perioada de timp din luna decembrie 2021 până la 18.03.2022, ora 07:00, în timp ce suferea de ***** și nu conștientiza faptele sale și consecințele acestora, nu putea să-și exprime voința și să-și dirijeze acțiunile, prin acces liber a pătruns în construcția amplasată pe str. ***** 22, or. Codru, mun. Chișinău, ce aparține cet. Vacari Galina, de unde tainic a sustras 60 de popi metalici la preț de 200 lei fiecare, care aparțineau lui Vacari Galina astfel cauzându-i victimei un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 12000 lei.

Calificarea infracțiunii stabilite de art. 186 CP.

Instanța de judecată reține că art. 186 alin. (2), lit. b), c) și d) CP incriminează furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane de două sau mai multe persoane, faptă săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța de judecată reține că, sustragerea reprezintă luarea ilegală şi gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator (a se vedea în acest sens explicațiile plenului CSJ date la pct. 2 alineatul 1 din HP CSJ nr. 23 din 28 iunie 2004).

Instanţa de judecată reţine că la pct. 3 din aceeași Hotărâre este explicat că sustragerea se consideră săvârșită pe ascuns şi se califică drept furt, dacă a fost săvârșită: - în absența proprietarului, a posesorului sau a oricăror altor persoane; - în prezența altor persoane, dar pe neobservate pentru acestea.

La pct. 29 din această Hotărâre este menționat că, soluţionînd problema prezenţei în acţiunile făptuitorului a circumstanţei agravante „prin pătrundere în „încăpere", este necesar de stabilit scopul cu care această persoană a ajuns în încăpere şi cînd anume i-a apărut intenţia de a comite sustragerea. Dacă făptuitorul mai întîi s-a aflat în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuinţă, fără a avea intenţia de a săvîrşi sustragerea, după care a sustras bunurile altei persoane, în acţiunile lui va lipsi circumstanţa agravantă examinată.

Noțiunea de „construcție" – orice edificiu, clădire sau ansamblu de lucrări aflate într-un proces de edificare, reconstrucție, consolidare sau renovare, având ca scop realizarea unui bun imobil.

În aceste condiții, instanța de judecată reamintește că Buga Mihail ***** a pătruns în construcția amplasată pe str. ***** 22, or. Codru, mun. Chișinău, ce aparține cet. Vacari Galina, de unde tainic a sustras 60 de piloni.

Aceste informații demonstrează persistența la speță a elementului „pătrunderii" și a sustragerii comise de o singură persoană. Ori, inculpatul de unul singur a intrat ilegal în încăpere, cu scopul sustragerii bunurilor. Prin urmare, în această ordine de idei, instanța nu poate reține agravanta „de două sau mai multe persoane".

Se reține că acțiunea inculpatului, reprezintă acțiunea prejudiciabilă, parte componentă obligatorie a laturii obiective a infracțiunii stabilite de art. 186 CP al RM.

Instanța de judecată reține că prin legea RM nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024, art. 126 alin. (2) CP are o nouă redacție, astfel se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei.

Se reține că potrivit HG nr. 458 din 29.12.2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022 (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 325-333 art. 761 din 31.12.2021), salariul mediu pe economie în anul 2022 a constituit 9900 lei. Astfel, se constată că la data de 18.03.2022, cuantumul unei pagube considerabile urma să depășească suma de 99 000 lei.

Se reține că art. 10 alin. (1) CP legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În condițiile respective, instanța de judectă apreciază că inculpatul urmează să beneficieze de legea penală mai blîndă (art. 126 alin. (2) CP în noua redacție), astfel că în raport cu acesta nu poate fi reținută circumstanța agravantă calificativă – cauzarea de daune în proporții considerabile. Ori în speță, faptele care întrunesc semnele de sustragere comise de inculpat, au determinat un prejudiciu în cuantum de 12000 lei.

Pe cale de consecință, instanța de judecată reține că în faptele comise de inculpat la din luna decembrie 2021 – 18.03.2022, sunt întrunite elementele şi semnele calificative ale laturii obiective a infracțiunii stabilite de art. 186 alin. (2), lit. c), Cod Penal al RM – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere.

Cu privire la calificarea faptei în baza articolului 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, se fac următoarele precizări:

Obiectul juridic special al infracțiunii constatate îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. Aceste relații sociale au fost afectate prin fapta comisă de inculpat.

Obiectul material al infracțiunii constatate îl reprezintă bunurile mobile care au o existență materială – 60 de piloni la preț de 12000 lei.

Latura obiectivă a infracțiunii constatate este exprimată prin: 1. fapta prejudiciabilă de sustragere exprimată prin acțiunea de luare ilegală și gratuită săvârșită prin pătrundere în construcția amplasată pe str. ***** 22, or. Codru, mun. Chișinău; 2. Urmările prejudiciabile în urma acțiunilor inculpatului sub formă de prejudiciu patrimonial în cuantum de 12000 lei, 3. Legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmărire prejudiciabile – sustragerea a 60 de piloni, la preț total de 12000 lei din construcția amplasată pe str. ***** 22, or. Codru, mun. Chișinău.

În condițiile descrise instanța de judecată apreciază că fapta inculpatului Buga Mihail Dmitri, născut la ***** conține semnele laturii obiective ale componenței de infracțiune stabilite de art. 186 alin. (2) lit. c) CP al RM.

Cu referire la *calitatea subiectului*, la *conținutul laturii subiective* și la *scopul* comiterii acțiunilor descrise, instanța de judecată reține că cet. Buga Mihail Dmitri, născut la *****, IDNP *****9 nu întrunește condițiile necesare pentru a fi considerat ca ***subiect*** al infracțiunii

incriminate, întrucât acesta prin raportul de expertiză nr. 202234F0853 din ***** (f.d. 50-57), este afectat de maladie psihică cronică și evolutivă: „*****”, care îi împiedica capacitatea de a-şi da seama de acțiunile sale şi nu le putea dirija, fiind lipsit de atitudine critică față de starea sa de sănătate şi comportament.

În aceste circumstanțe nu poate fi constatată persistența la speță nici a ***laturii subiective*** a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. d) CP RM.

Se reține că potrivit prevederilor art. 488 CPP (1) măsurile de constrângere cu caracter medical, cuprinse în art. 99 din Codul penal, se aplică de instanța de judecată faţă de persoanele care au săvârșit fapte prejudiciabile, prevăzute de legea penală, în stare de iresponsabilitate, precum şi faţă de persoanele care s-au îmbolnăvit după săvîrşirea infracţiunii de o boală psihică, din care motive ele nu-şi pot da seama de acţiunile lor sau nu le pot dirija, în caz dacă aceste persoane prezintă pericol pentru societate prin natura faptei săvîrşite şi din cauza bolii lor. (2) Măsurile de constrîngere cu caracter medical se aplică potrivit dispoziţiilor generale ale prezentului cod, cu derogările şi completările din prezentul capitol.

Judecând pe marginea chestiunii stabilite de art. 498 alin. (2) pct. 5) CPP și anume dacă trebuie aplicată vreo măsură de constrângere cu caracter medical şi care anume în privința inculpatului, instanța de judecată reține următoarele aspecte.

Potrivit prevederilor art. 499 CPP dacă consideră dovedit faptul că persoana în cauză a săvârșit o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, în stare de iresponsabilitate sau că această persoană, după ce a săvârșit infracțiunea, s-a îmbolnăvit de o boală psihică cronică, care o face să nu-şi dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija, instanța de judecată adoptă, conform art.23 din Codul penal, fie o sentință de absolvire a acestei persoane de pedeapsă sau, după caz, de răspundere penală, fie de liberare de pedeapsă şi de aplicare față de ea a unor măsuri de constrângere cu caracter medical, indicând care anume din ele trebuie aplicată, sau o sentință de încetare a procesului şi de neaplicare a unor astfel de măsuri în cazurile când, prin caracterul faptei săvârșite şi starea sănătății sale, persoana nu prezintă pericol pentru societate şi nu are nevoie de tratament forțat. În astfel de cazuri, instanța anunță despre bolnav organele de ocrotire a sănătății. (3) În cazul în care participarea persoanei la săvârșirea infracțiunii nu a fost dovedită, precum și în cazul în care se constată circumstanțele prevăzute în art. 285, instanța dă o sentință de încetare a procesului penal pe temeiurile constatate de ea, indiferent de existența și caracterul bolii persoanei, şi anunță despre aceasta organele de ocrotire a sănătății.

Se reține că potrivit prevederilor art. 50 CP se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale şi a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Potrivit prevederilor art. 51 alin. (1) CP temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. (2) Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.

Instanța de judecată reține că potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) CP nu este pasibilă de răspundere penală persoana care, în timpul săvârșirii unei fapte prejudiciabile, se afla în stare de iresponsabilitate, adică nu putea să-şi dea seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau nu putea să le dirijeze din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări psihice temporare sau a altei stări patologice. Față de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, prevăzute de prezentul cod. (2) CP nu este pasibilă de pedeapsă persoana care, deși a săvârșit infracțiunea în stare de responsabilitate, înainte de pronunțarea sentinței de către instanța de judecată s-a îmbolnăvit de o boală psihică care a lipsit-

o de posibilitatea de a-şi da seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau de a le dirija. Față de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, iar după însănătoșire – ea poate fi supusă pedepsei.

Potrivit prevederilor art. 99 CP persoanelor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală în stare de iresponsabilitate sau care au săvârșit asemenea fapte în stare de responsabilitate, de responsabilitate redusă, dar, până la pronunțarea sentinței sau în timpul executării pedepsei, s-au îmbolnăvit de o boală psihică, din care cauză ele sunt incapabile să-şi dea seama de acțiunile lor sau să le dirijeze, instanța de judecată poate să le aplice următoarele măsuri de constrângere cu caracter medical, care se înfăptuiesc de către instituțiile curative ale organelor de ocrotire a sănătății: a) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită; b) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

Conform prevederilor art. 100 CP internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită poate fi aplicată de către instanța de judecată unui alienat care, din cauza stării psihice şi a caracterului faptei prejudiciabile săvârșite, are nevoie de îngrijire spitalicească şi de tratament în condiții de supraveghere obișnuită. (2) Internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă poate fi aplicată de către instanța de judecată unui alienat care, din cauza stării psihice şi a caracterului faptei prejudiciabile săvârșite, prezintă un pericol deosebit pentru societate şi are nevoie de îngrijire spitalicească și de tratament în condiții de supraveghere riguroasă. (3) Persoanele internate în instituții psihiatrice cu supraveghere riguroasă sânt deținute în condiții ce exclud posibilitatea săvârșirii de către ele a unei noi fapte prejudiciabile.

Potrivit art. 101 CP instanța de judecată, considerând că este necesar de a aplica o măsură de constrângere cu caracter medical, alege forma acesteia în funcție de boala mintală a persoanei, de caracterul şi gradul prejudiciabil al faptei săvârșite. Persoana supusă tratamentului forțat sau reprezentantul acesteia are dreptul de a cere unei instituții medicale independente avizul asupra stării de sănătate a persoanei căreia i se aplică măsuri de constrângere cu caracter medical.

Instanța de judecată reține că în cauza Winterwerp v. Olanda (hotărârea din 24 octombrie 1979), Curtea a enunțat criteriile noțiunii de alienat în sensul art. 5 § 1 lit. (e). În primul rând, statul trebuie să aplice norme medicale obiective pentru a stabili starea de alienare a unui individ. În al doilea rând, starea de alienare trebuie să aibă un caracter sau o amploare suficientă pentru a justifica internarea. În al treilea rând, statul nu poate dispune internarea celui în cauză decât pe durata existenței tulburării mentale.

În cauza Luberti v. Italia, hotărârea din 23 februarie 1984, § 27 a fost menționat că ”O persoană nu poate fi considerată „alienată”, în sensul art. 5 § 1 din Convenţie, şi privată de libertatea sa, decât dacă sunt întrunite cel puţin următoarele trei condiţii: trebuie demonstrat în mod credibil că persoana este alienată; tulburarea mentală trebuie să fie de o aşa natură sau amploare, încât să justifice detenţia obligatorie; şi valabilitatea detenţiei continue să depindă de persistenţa unei asemenea tulburări.

Instanța de judecată reține că raportul de expertiză nr. 202234F0853 din ***** (f.d. 50-57), relevă că Buga Mihail Dmitri, născut la *****, IDNP *****9 suferă maladie psihică cronică și evolutivă: „*****”. Conform stării psihice Buga Mihail ***** nu conștientizează faptele sale, inclusiv faptele care îi sunt incriminate în ordonanță. Nu poate să fie audiat în ședința de judecată. Nu este apt de a conștientiza efectele și sensul unei eventuale pedepse penale.

Conform stării psihice la momentul presupuselor fapte indicate în ordonanță, Buga Mihail ***** nu conștientiza faptele sale și consecințele acestora, nu putea să-și exprime voința și să-și dirijeze acțiunile, deci a acționat fără discernământ. În caz dacă în instanță de judecată va fi probată vinovăția cet. Buga Mihail, comisia de experți judiciari psihiatri pledează ca sus-numitul

să fie recunoscut Iresponsabil de fapte incriminate. Luând în considerație faptul că cet. Buga Mihail actualmente este în stare de boală psihică cronică este lipsit complet de atitudinea critică față de starea sa a sănătății și comportament, prezintă pericol social, comisia de experți judiciari psihiatri pledează pentru aplicarea măsurilor de siguranță cu caracter medical, în sens ca Buga Mihail să fie îndreptat la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu supravegherea obișnuită (în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie).

Instanța de judecată reiterează că sentința nr. 1-667/16 din 15.12.2016 (f.d.63-65) și sentința nr. 1-644/17 din 26.06.2017 (f.d.61-62), relevă că anterior Buga Mihail ***** a mai comis fapte de sustragere în stare de iresponsabilitate. Aceste constatări în tandem cu faptele constatate prin prezenta sentință demonstrează că Buga Mihail prezintă un risc pentru relațiile sociale referitoare la protecția patrimoniului.

În condițiile specificate, luând în calcul circumstanțele relevate de raportul de expertiză nr. 202234F0853 din ***** (f.d. 50-57), dar și de actele de dispoziție emise anterior în raport cu Buga Mihail Dmitri, luând în calcul conduita lui Buga Mihail *****, născut la *****, în momentul comiterii faptelor stabilite prin prezenta sentință, dar și opinia experților, care au indicat că acesta are nevoie de tratament într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, instanța de judecată consideră că în speță există serioase motive de a considera că în privința lui Buga Mihail *****, născut la *****, urmează a fi aplicată o măsură de constrângere cu caracter medical.

În acest sens se reiterează că la momentul comiterii faptelor prejudiciabile – din luna decembrie a anului 2021 până la 18.03.2022, orele 07:00, inculpatul Buga Mihail *****, născut la ***** era în stare de iresponsabilitate. Această concluzie a instanţei se bazează pe conţinutul raportului de expertiză în care se specifică că s-a constatat „datele anamnestice despre episodul psihotic suportat în timpul stagiului militar și eliberarea ulterioară din serviciul militar, debutul insidios al maladiei psihice cronice cu persistența ideilor delirante de grandoare, supravaloare, relație, care i-au modificat în sens patologic comportamentul, apariția dereglărilor cantitative și calitative ale gândirii, somn dereglat, trăiri delirante, comportament bizar, inadecvat, manifestat prin excitație psihomotorie, fenomene deficitare ca retragere socială, îngustarea arcului de interese, ostilitate nemotivată față de rude, caracterul evolutiv al maladiei cu acutizări repetate, retrăiri delirante, îi creau un potențial infracțional, care au necesitat spitalizări multiple în staționarul de psihiatrie în perioada anilor 1990 – septembrie-octombrie 2021, comportament impulsiv, conflictual, delincvent, expertizările medico-legale psihiatrice repetate fiind recunoscut iresponsabil pe motiv de boală psihică, despre deteriorarea marcată a conduitei sociale și habituale, dezadaptare profesională și socială totală, tulburări structurale de ideație cu includeri paranoide conglomerate. Diagnosticul se confirmă și de datele examenului psihiatric clinic curent, care evidențiază la el caracteristice pentru schizofrenie dereglări de gândire (incoerență, paralogii, formalitate), neadecvarea reacțiilor emoționale, lipsa posibilității evaluării adecvate a situației înconjurătoare și lipsa discernământului critic referitor la starea sănătății și faptele comise. Boala de care suferă este cronică și evolutivă, echivalează cu noțiunea de alienație mentală, îl privează de capacitatea de a înțelege conținutul și consecințele acțiunilor sale. Având în vedere obiectivele expertizei, putem concluziona că: Buga Mihail ***** suferă de maladie psihică cronică și evolutivă „*****”.

În condițiile specificate, judecând asupra chestiunilor specificate la art. 385 alin. (1) pct. 4 şi 498 alin. (2) CPP, instanţa de judecată, cu referire la prevederile art. 23 alin. (1) CP coroborat cu art. 99 – 100 CP, 499 alin. (1) CPP, consideră necesar de a-l absolvi pe Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9 de răspundere penală pentru comiterea de către acesta în perioada

lunii decembrie a anului 2021 până la 18.03.2022, ora 07:00, a faptei prejudiciabile care întrunește toate elementele şi semnele obligatorii ale laturii obiective a infracțiunii stabilite de art. 186 alin. (2) lit. c) CP al RM, în legătură cu starea de iresponsabilitate a acestuia.

Instanţa de judecată reţine că prin raportul de expertiză nr. 202234F0853 din ***** (f.d. 50-57), Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9 suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: „*****”. Conform stării psihice Buga Mihail ***** nu conștientizează faptele sale, inclusiv faptele care îi sunt incriminate în ordonanță. Nu poate să fie audiat în ședința de judecată. Nu este apt de a conștientiza efectele și sensul unei eventuale pedepse penale.

Conform stării psihice la momentul presupuselor fapte indicate în ordonanță, Buga Mihail ***** nu conștientiza faptele sale și consecințele acestora, nu putea să-și exprime voința și să-și dirijeze acțiunile, deci a acționat fără discernământ. În caz dacă în instanță de judecată va fi probată vinovăția cet. Buga Mihail, comisia de experți judiciari psihiatri pledează ca sus-numitul să fie recunoscut Iresponsabil de fapte incriminate. Luând în considerație faptul că cet. Buga Mihail actualmente este în stare de boală psihică cronică, este lipsit complet de atitudinea critică față de starea sa a sănătății și comportament, prezintă pericol social, deci, comisia de experți judiciari psihiatri pledează pentru aplicarea măsurilor de siguranţă cu caracter medical, în sens ca Buga Mihail să fie internat la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu supravegherea obișnuită (în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie).

În asemenea circumstanţe, cu referire la prevederile art. 100 alin. (1) CP, luând în calcul pericolul social prezentat de pacient pentru societate, în condițiile în care materialele prezentei cauze penale relevă că acesta a comis faptele prejudiciabile în starea respectivă, instanța de judecată consideră că în privința inculpatului este necesară aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Potrivit prevederilor art. 101 alin. (2) și (3) CPP instanţa de judecată, în temeiul avizului instituţiei medicale, dispune încetarea aplicării măsurilor de constrîngere cu caracter medical în cazul însănătoşirii persoanei sau al unei astfel de schimbări a caracterului bolii care exclude necesitatea aplicării acestor măsuri. Schimbarea măsurii de constrîngere cu caracter medical sau prelungirea termenului de aplicare a ei se face, de asemenea, de instanţa de judecată, atît din oficiu, cît şi la cererea persoanei respective sau a reprezentantului acesteia, în baza unui control, efectuat cel puţin o dată la 6 luni, privind necesitatea aplicării acestei măsuri.

În condițiile specificate, instanța de judecată consideră necesar de a pune în sarcina autorității investite cu executarea prezentei sentințe, obligația de a iniția un control privind necesitatea menținerii acestei măsuri, cel puţin o dată la 6 luni de la inițierea executării măsurii de constrângere stabilite.

Se reține că potrivit art. 498 alin. (3) CPP la adoptarea sentinţei, instanţa, de asemenea, soluţionează şi chestiunile prevăzute în art.385 alin.(1) pct.10)-13) şi 15).

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 10-13 și 15 la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 10) dacă trebuie admisă acţiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delicte.

Instanța de judecată reține că:

1) La ședința din data de 13.11.2023 (f.d. 134), partea vătămată Vacari Galina a comunicat că i s-au sustras 60 de piloni, iar 15 i-au fost restituiți, de asemenea a relatat că valoarea unui pilon constituie suma de 10 euro.

Prin ordonanța din 07.07.2022 (f.d. 26-28), cet. Vacari Galina a fost recunoscută în calitate de parte civilă.

Potrivit cererii din 07.04.2022 (f.d. 29), a ordonanței din 07.04.2022 (f.d. 30) și a recipisei din 07.04.2022 (f.d. 34), cet. Vacari Galina i-au fost restituiți spre păstrare 15 piloni.

În circumstanțele descrise, instanța a constatat că prin fapta lui Buga Mihail, părții civile Vacari Galina i-a fost cauzat un prejudiciu material în cuantum de 9 000 lei.

Cu referire la pretențiile formulate în acțiunile civile intentate în cadrul acestei cauze penale, instanța de judecată menționează că norma legală care reglementează condițiile de reparare a prejudiciului material și moral este art. 1998 alin. (1) CC. Potrivit acesteia cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de judecată reține că în speță, prin raportul de expertiză nr. 202234F0853 din ***** (f.d. 50-57), s-a stabilit că Buga Mihail Dmitri, născut la *****, IDNP *****9 suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: „*****”. Conform stării psihice Buga Mihail ***** nu conștientizează faptele sale, inclusiv faptele care îi sunt incriminate în ordonanță. Nu poate să fie audiat în ședința de judecată. Nu este apt de a conștientiza efectele și sensul unei eventuale pedepse penale.

În situația în care, s-a constatat că Buga Mihail în perioada lunii decembrie a anului 2021 până la 18 martie 2022, orele 07:00, din cauza maladiei psihice de care era afectat, era lipsit de capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale și de a dirija cu acestea, instanța de judecată este în imposibilitate de a constata existența, în cadrul raporturilor juridice material litigioase dintre Buga Mihail și partea civilă, a elementului vinovăției.

Este evident că în lipsa acestui element, nu poate fi angajată răspunderea delictuală civilă a cet. Buga Mihail.

Din aceste considerente, instanța de judecată a apreciat că acțiunea civilă formulată de Vacari Galina în partea pretenției formulate vis-a-vis de 60 de piloni, în sumă de 12000 lei, este nefondată și pasibilă de a fi respinsă integral.

Se mai reține că materialele cauzei penale nu denotă că în privința lui Buga Mihail ar fi fost aplicate careva măsuri de ocrotire, pornind de la impactul avut de boala psihică de care suferă primul și de incapacitatea acestuia de a-și dirija personal acțiunile.

Instanța constată că potrivit prevederilor 94 din CC (1) Cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către: a) persoana fizică în privinţa căreia se cere instituirea măsurii de ocrotire judiciare; b) soţul persoanei indicate la lit. a); c) persoana cu care persoana indicată la lit.a) locuieşte împreună de mai mult de 3 ani; d) ruda sau afinul persoanei indicate la lit.a); e) mandatarul împuternicit printr-un mandat de ocrotire în viitor, indiferent dacă mandatul produce sau a încetat să producă efecte; f) autoritatea tutelară.

În condițiile specificate, instanța consideră necesar de a sesiza autoritatea tutelară de la locul de domiciliu a cet. Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9 despre necesitatea de a interveni în vederea stabilirii unei forme de ocrotire judiciară a acestuia.

Se reține că la materialele cauzei sunt anexate următoarele mijloace materiale de probă:

- Prin procesul verbal de cercetare la fața locului din 24.03.2022 (f.d. 14-15), au fost ridicați 15 piloni din curtea casei, str-la 1, str. ***** 17, *****

Potrivit cererii din 07.04.2022 (f.d. 29), a ordonanței din 07.04.2022 (f.d. 30), și a recipisei din 07.04.2022 (f.d. 33), cet. Vacari Galina i-au fost restituiți spre păstrare 15 piloni.

Instanța de judecată, cu referire la prevederile art. 157 alin. (1) și alin. (2) CPP, consideră necesar ca, după rămânerea definitivă a prezentei sentințe, documentele și mijloacele materiale de probă să se păstreze la materialele cauzei penale.

Potrivit art. 162 alin. (1) CPP, după rămânerea definitivă a prezentei sentințe:

- corpul delict: 15 piloni, care potrivit cererii din 07.04.2022 (f.d. 29), a ordonanței din 07.04.2022 (f.d. 30) și a recipisei din 07.04.2022 (f.d. 33) au fost restituiți spre păstrare cet. Vacari Galina, de lăsat în posesia proprietarului lor (persoanei la care aceștia au fost transmiși spre păstrare).

Cu referire la cheltuielile judiciare invocate în ordonanță și relevate de materialele cauzei penale, instanța de judecată reține următoarele aspecte.

Se reţine că potrivit scrisorii nr. 34/20/1-6140 din 07.04.2022 (f.d. 47) și a scrisorii 202234E0721 din 14.04.2022 (f.d. 49), cheltuielile suportate pentru întocmirea raportului de expertiză nr. 202234F0853 din ***** constituie suma de 1078 lei.

Instanța de judecată reține că art. 498 alin. (3) CPP stabilește expres că la adoptarea sentinţei, instanţa, de asemenea, soluţionează şi chestiunile prevăzute în art.385 alin.(1) pct.10)-13) şi 15).

Se reține că pct. 14 din alin. (1) art. 385 reglementează chestiunea referitoare la cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Astfel se constată că legiuitorul a exclus chestiunea specificată la pct. 14 din alin. (1) art. 385 de la soluționare în cauzele privind aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical. Această poziție a legiuitorului este și una logică, în condițiile în care măsurile respective se aplică în privința unor persoane iresponsabile.

Din aceste motive, instanța de judecată a apreciat că cheltuielile de judecare a cauzei urmează să fie suportate de către stat, pornind de la starea de iresponsabilitate a inculpatului.

În temeiul celor expuse supra, potrivit prevederilor art. 488-499 Cod Procedură Penală RM, art.23, Cod Penal, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) CP coroborat cu art. 99 – 100 CP, **Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9** se absolvă de răspundere penală pentru comiterea de către acesta în perioada de timp din luna decembrie 2021 pînă la 18.03.2022, ora 07:00, a faptei prejudiciabile care întruneşte toate elementele şi semnele obligatorii ale laturii obiective a componenței de infracţiune stabilite de art. 186 alin. (2) lit. c) CP al RM, în legătură cu starea de iresponsabilitate a acestuia.

Se aplică în privinţa lui **Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9**, de la data devenirii definitive a prezentei sentințe, măsura de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Se pune în sarcina autorității investite cu executarea prezentei sentințe, obligația de a iniția un control privind necesitatea menținerii acestei măsuri, cel puțin o dată la 6 luni de la inițierea executării măsurii de constrângere stabilite.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vacari Galina se respinge ca nefondată.

Se sesizează autoritatea tutelară de la locul de domiciliu a cet. **Buga Mihail *****, născut la *****, IDNP *****9** despre necesitatea de a interveni în vederea stabilirii unei forme de ocrotire judiciară a acestuia.

Potrivit art. 162 CPP, după rămânerea definitivă a prezentei sentințe: 15 piloni, care potrivit cererii din 07.04.2022 (f.d. 29), a ordonanței din 07.04.2022 (f.d. 30), și a recipisei din 07.04.2022 (f.d. 33), au fost restituiți spre păstrare cet. Vacari Galina, de lăsat în proprietatea acesteia.

Sentința cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Sentința pronunțată integral public la data de 22 ianuarie 2025.

Preşedintele şedinţei
Judecător Negru Alexandru